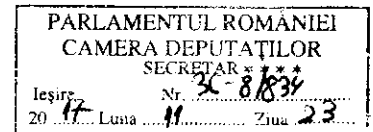

MINISTERUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

Nr. 11395, 11396, 11397, 11398, 11399, 11421, 11422,
11423, 11424, 11425, 11426, 11427, 11428, 11429,
11430, 11431, 11432, 11433, 11434, 11435, 11436,
11437, 11438, 11439/20.11.2017

**Către: Domnul Cristian BUICAN
Secretar al Camerei Deputaților**

Ref. la: Răspunsuri la întrebări formulate de deputați

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu stimă,

pentru Viorel ILIE, Ministrul pentru Relația cu Parlamentul, semnează

Ștefania BÎRLIBESCU, Secretar de Stat

Nr. 1193/M.R.P.
Data 16.11.2017

Nr.4111/LOV/31.10.2017

STIMATE DOMNULE DEPUTAT,

Referitor la întrebarea dumneavoastră, înregistrată la Camera Deputaților cu nr. 1852A/2017, având ca obiect *"Existența unor programe de încurajare a natalității"*, vă comunic următoarele:

În ultimele decenii, majoritatea țărilor europene s-au confruntat cu un fenomen demografic îngrijorător, având ca principale caracteristici reducerea natalității și îmbătrânirea populației. Cu o cauzalitate diferită de la țară la țară, în funcție de condițiile economico-sociale concrete, ținând cont de consecințele sale pe termen mediu și lung, acest fenomen demografic a fost abordat cu deosebită seriozitate de autoritățile naționale, mai ales în cadrul țărilor membre ale Uniunii Europene, care și-au elaborat, pe baza unor analize multidisciplinare complexe, propriile politici sociale în domeniul populației.

Și România a cunoscut în ultimele decenii modificări semnificative ale structurii populației. O componentă a acestor schimbări s-a datorat perioadei de tranziție demografică și a fost similară cu cea din țările dezvoltate. Componenta specifică României, cea care a avut și are în continuare cel mai mare impact negativ la nivel social și economic, s-a datorat deciziilor politice din perioada comunistă care au influențat puternic evoluția fenomenelor demografice, în special natalitatea. Tranziția demografică a devenit un proces tot mai complex, caracterizat de interdependența dintre variabilele demografice și variabilele socio-economice.

Structura pe vârste a populației României reflectă un proces lent, dar continuu, de îmbătrânire demografică, determinat în principal de scăderea natalității, care a dus la reducerea populației tinere, de 0 - 14 ani (atât ca număr, cât și ca pondere în populația totală) și creșterea ponderii populației vârstnice, de 65 ani și peste.

În acest context, în România, familiile cu copii reprezintă o componentă importantă a societății, atât ca pondere, dar mai ales ca valoare socială. Menținerea funcțiilor familiei, prevenirea abandonului și menținerea coeziunii familiale au fost considerate de-a lungul timpului priorități de intervenție, fapt pentru care au fost adoptate o serie de măsuri legislative care se adresează familiilor cu copii, indiferent dacă aceștia provin din căsătorie, sunt adoptați ori dați în plasament familial. Astfel, programele derulate în prezent de Ministerul Muncii și Justiției Sociale pentru stimularea natalității și susținerea familiilor cu copii sunt următoarele:

DOMNULUI COZMANCIUC CORNELIU-MUGUREL

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

1. Programul de acordare a alocației de stat pentru copii, derulat în baza *Legii nr.61/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, program care se adresează tuturor copiilor până la împlinirea vârstei de 18 ani, precum și tinerilor care au împlinit vârsta de 18 ani și urmează fără întrerupere cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate potrivit legii, până la terminarea acestora. Pentru copiii cu dizabilități care sunt încadrați în grad de handicap, cuantumul alocației este majorat cu 100%. Cuantumul lunar ale alocației de stat pentru copii sunt următoarele:

- 0,168 ISR (84 lei) pentru copiii cu vârsta cuprinsă între 2 ani și 18 ani, precum și pentru tinerii care au împlinit vârsta de 18 ani, care urmează cursurile învățământului liceal sau profesional, organizate în condițiile legii, până la terminarea acestora;
- 0,4 ISR (200 lei) cu vârsta de până la 2 ani sau până la 18 ani, în cazul copilului cu dizabilitate.

2. Programul de acordare a alocației pentru susținerea familiei conform prevederilor *Legii nr.277/2010, republicată, cu modificările și completările ulterioare*. Această alocație se acordă în funcție de veniturile și bunurile familiei, dar și în funcție de numărul copiilor din familie. Stabilirea dreptului la alocația pentru susținerea familiei se realizează ținându-se seama de toate veniturile familiei, precum și de bunurile acesteia. Alocația pentru susținerea familiei stimulează creșterea gradului de educație a copiilor prin condiționarea acordării alocației de frecventarea cursurilor de învățământ de către copiii de vârstă școlară din familiile beneficiare; cuantumul alocației poate fi diminuat în raport cu absențele școlare (pe baza situațiilor transmise de inspectoratele școlare teritoriale).

În prezent, cuantumul alocației pentru susținerea familiei sunt următoarele:

Alocația pentru susținerea familiei	BENEFICIARI: FAMILII	Cuantum lunar
Alocația de susținerea familiei biparentală cu venituri $\leq$ 200 lei	cu 1 copil	82
	cu 2 copii	164
	cu 3 copii	246
	cu 4 și mai mulți copii	328
Alocația de susținerea familiei biparentale cu 201 lei < venituri $\leq$ 530	cu 1 copil	75
	cu 2 copii	150
	cu 3 copii	225
	cu 4 și mai mulți copii	300
Alocația de susținerea familiei monoparentale cu venituri $\leq$ 200 lei	cu 1 copil	107
	cu 2 copii	214
	cu 3 copii	321

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

	cu 4 și mai mulți copii	428
Alocația de susținerea familiei monoparentale cu 201 lei < venituri ≤ 530 lei	cu 1 copil	102
	cu 2 copii	204
	cu 3 copii	306
	cu 4 și mai mulți copii	408

- Programul de acordare a alocației lunare de plasament.** Potrivit prevederilor *Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, pentru fiecare copil față de care s-a stabilit măsura plasamentului la o familie, persoană, asistent maternal sau într-un serviciu de tip rezidențial al unui organism privat autorizat sau s-a instituit tutela, în condițiile legii, se acordă o alocație lunară de plasament. Astfel, pentru fiecare copil aflat în această situație, **cuantumul alocației lunare de plasament este de 600 lei.** Pentru copilul cu dizabilitate se acordă o alocație de plasament majorată cu 50%, respectiv 900 lei.
- Programul de acordare a concediului și indemnizației pentru creșterea copilului.** Se acordă potrivit prevederilor art.2 alin.(1) și (2) din *OUG nr.111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor, cu modificările și completările ulterioare*. Noile modificări ale programului de acordare a concediului și indemnizația pentru creșterea copiilor, sunt următoarele:
  - perioada de eligibilitate a fost stabilită la 12 luni în ultimii 2 ani înainte de nașterea copilului;
  - există o singură variantă de concediu - până la împlinirea de către copil a vârstei de 2 ani, respectiv 3 ani în cazul copilului cu handicap;
  - a fost eliminată legătura cuantumului indemnizației/stimulentului de inserție cu ISR;
  - limita minimă a indemnizației a crescut de la 1,2 ISR (600 lei) la 85% din salariul minim brut pe țară garantat în plată, respectiv 1.233 lei (1.450 lei salariul minim);
  - limita maximă a indemnizației fost stabilită la 85% din veniturile nete realizate, dar nu mai mult de 8.500 lei lunar;
  - începând cu 1 aprilie 2017 cuantumul stimulentului de inserție a fost stabilit la 650 lei.
  - a fost prelungită acordarea stimulentului de inserție cu încă un an, în cazul celor care se întorc la activitatea profesională cu cel puțin 60 zile înainte de împlinirea de către copil a vârstei de 2 (3) ani;
  - a fost majorat cuantumul indemnizației acordată persoanei care are în întreținere un copil cu handicap și care solicită acordarea concediului pentru creșterea copilului cu vârsta cuprinsă între 3 ani și 7 ani, de la 450 lei la 1.233 lei;

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- a fost introdusă o nouă indemnizație care se acordă persoanelor active pe piața muncii care au copii cu handicap în întreținere și care solicită program de lucru redus. Cuantumul acesteia se stabilește la 50% din indemnizația minimă, respectiv 616 lei;
- au fost majorate indirect și cuantumul sprijinului acordat persoanelor care au întreținere copii cu handicap sau persoanelor cu handicap care au copii în întreținere ca urmare a raportării acestui sprijin la indemnizația minimă, acestea situându-se între 185 lei și 555 lei.

3. **Programul de acordare a ajutorului social.** Se acordă în baza *Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare*, tuturor familiilor și persoanelor singure cu venituri reduse sau fără venituri, care se află în dificultate, pentru a le ajuta să depășească această situație. Ajutorul social este calculat ca diferență între venitul net lunar al familiei sau persoanei singure și nivelul lunar al venitului minim garantat prevăzut de lege. Stabilirea dreptului la ajutorul social se realizează ținându-se seama de veniturile familiei, luând în considerare și bunurile mobile și imobile deținute. Ajutorul social se condiționează de căutarea activă a unui loc de muncă iar beneficiarul este obligat să presteze munca în folosul comunității în număr de ore echivalente cu cuantumul ajutorului social, raportat la salariul minim pe economie.

Cuantum: nivelul lunar al venitului minim garantat este, în prezent, de:

Tip familie	Cuantum -lei-
persoana singură	142
2 persoane	255
3 persoane	357
4 persoane	442
5 persoane	527
Pentru fiecare altă persoană peste numărul de 5 persoane	37

4. **Programul de acordare a ajutoarelor pentru încălzirea locuinței:** aceste ajutoare se acordă în baza Ordonanței de urgență a Guvernului nr.70/2011 privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, cu modificările și completările ulterioare, pentru a suplini o parte din cheltuielile legate de încălzirea locuinței pe perioada sezonului rece. Aceste măsuri de protecție socială se acordă persoanelor singure sau familiilor ale căror venituri medii nete lunare pe membru de familie sunt situate sub un anumit prag prevăzut de lege. Stabilirea dreptului la ajutoarele pentru

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

încălzire se realizează ținându-se seama de veniturile familiei, luând în considerare și bunurile mobile și imobile deținute. Nivelurile de venituri și cuantumurile ajutoarelor sunt următoarele:

Limite venituri	Compensare procentuală lunară energie termică		Cuquantum lunar ajutor gaze naturale	Cuquantum lunar ajutor energie electrică	Cuquantum lunar ajutor lemne, cărbuni, combustibili petrolieri
	lei	familii	persoane singure	lei	lei
până la 155	90%	100%	262	240	54
155,1 - 210	80%	90%	190	216	48
210,1 - 260	70%	80%	150	192	44
260,1 - 310	60%	70%	120	168	39
310,1 - 355	50%	60%	90	144	34
355,1 - 425	40%	50%	70	120	30
425,1 - 480	30%	40%	45	96	26
480,1 - 540	20%	30%	35	72	20
540,1 - 615	10%	20%	20	48	16
615,1 - 786	5%	15%			
786,1 - 1082		10%			

5. Un alt program care se adresează copiilor din familiile defavorizate a fost instituit prin **Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate**. Prin această lege a fost instituit un stimulentele educațional sub forma tichetelor sociale în scopul stimulării participării în învățământul preșcolar a copiilor din familii defavorizate și al creșterii accesului la educație a acestora. Finanțarea acordării stimulentele educațional se face din bugetul de stat prin sume defalcate din taxa pe valoarea adăugată, alocate pentru bugetele locale cu această destinație. Aceste stimulente educaționale se acordă copiilor din familii defavorizate în condițiile în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele criterii:

- copilul este înscris într-o unitate de învățământ preșcolar, conform Legii educației naționale nr. 1/2011;
- venitul lunar pe membru de familie este de până la de două ori nivelul venitului minim garantat pentru o persoană singură, prevăzut de Legea nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, respectiv 284 lei.

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

Valoarea nominală lunară minimă a stimulentei educațional este de **50 lei**, pentru fiecare copil înscris la grădiniță, beneficiar al stimulentei educațional.

Persoanele fără venituri sau cu venituri reduse beneficiază și de masă acordată de cantine sociale, care reprezintă unități publice de asistență socială, cu sau fără personalitate juridică, înființate, organizate și administrate de autoritățile administrației publice locale, precum și de furnizori de servicii sociale privați. Cantinele sociale acordă masă caldă și rece, gratuit sau contra cost, în condițiile prevăzute de lege.

De asemenea, Ministerul Muncii și Justiției Sociale vine în sprijinul persoanelor și familiilor aflate în dificultate cu programe viitoare precum **Venitul Minim de Incluziune**, care armonizează măsurile de combatere a sărăciei și consolidează cele 3 beneficii de asistență socială, reglementate în prezent, respectiv venitul minim garantat, alocația pentru susținerea familiei și ajutorul pentru încălzirea locuinței. Venitul minim de incluziune va reprezenta principala formă de sprijin pentru prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială în România, inclusiv în rândul familiilor sărace cu copii. Venitul minim de incluziune se va acorda din bugetul de stat ca diferență între nivelurile prevăzute prin lege specială și venitul net al familiei sau al persoanei singure realizat sau obținut într-o anumită perioadă de timp, în scopul garantării unui venit minim fiecărei persoane din România.

Venitul minim de incluziune va fi destinat asigurării nivelului de trai minimal definit de lege ca limita exprimată în lei care asigură nevoile de bază cum ar fi: hrană, îmbrăcăminte, igienă personală și menținerea și salubritatea locuinței.

În acest sens, a fost aprobată **Legea nr.196/2016 privind venitul minim de incluziune**, prin care se reglementează instituirea venitului minim de incluziune ca beneficiu de asistență socială acordat familiilor și persoanelor singure aflate în situație de dificultate, în scopul prevenirii și combaterii sărăciei și riscului de excluziune socială.

Avantajele introducerii venitului minim de incluziune vor fi următoarele:

- introducerea unui program modern de corelare a celor trei programe existente cu condiții de eligibilitate diferite;
- alinierea indicatorilor utilizați și stabilirea aceluiași tip de receptor al beneficiului, respectiv familia spre deosebire de cele trei programe actuale care vizează atât familia (ASF, VMG) cât și gospodăria (Ajutoare pentru încălzire);
- utilizarea ca element de stabilire a plafoanelor de venituri a adultului echivalent, ținând cont de modelul european care privește distribuția consumului în gospodărie și nu cumulul de venituri pe membru de familie;
- un beneficiu acordat mai mare, în medie cu 60% pentru cei care nu au nici un venit și cu aproximativ 30% pentru cei care au venituri;

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- includerea în program și a celor care realizează venituri din muncă în vederea stimulării menținerii pe piața muncii;
- reducerea diferențelor dintre mediul urban și mediul rural prin luarea în considerare a autoconsumului în cadrul agriculturii de subzistență;
- țintirea îmbunătățită a celor mai sărace persoane, prin reșezarea pragurilor de venit și configurarea mai echitabilă a nivelului cuantumurilor beneficiilor sociale;
- consolidarea componentei pro-muncă, prin introducerea de stimulente financiare în cadrul tuturor componentelor VMI și păstrarea unei părți din veniturile câștigate din muncă astfel încât acțiunea socială își schimbă sensul de la o intervenție reactivă la una pro-activă;
- menținerea măsurilor destinate stimulării participării copiilor de vârstă școlară la activitatea educațională și astfel crearea premiselor pentru dobândirea unei educații care să permită accesul mai ușor pe piața muncii și implicit la un standard de viață mai ridicat;
- simplificarea procedurilor și reducerea costurilor administrative și private prin reducerea numărului de formulare și documente solicitate;
- efectuarea de plată unică lunară pentru aceeași familie. Costuri administrative mai mici, efort redus inclusiv din partea beneficiarului, beneficiu încasat integral într-o singură tranșă.

Totodată, conform **Programului de Guvernare pentru perioada 2017-2020**, Guvernul propune în această perioadă un pachet de măsuri concrete pentru sprijinul copiilor și a familiilor din care provin, considerând că investiția în copii reprezintă cea mai importantă investiție în viitor. În baza Programului de Guvernare adoptat de Parlament prin *Hotărârea nr.53/2017, Anexa nr. 2*, avem stabilite următoarele:

- ”Copiii și familiile din România se confruntă în continuare cu probleme care le afectează atât prezentul, cât și viitorul. Eforturile guvernării vor fi canalizate cu preponderență către: investirea în copilăria timpurie, îngrijirea sănătății, educație de calitate, precum și în îngrijirea bazată pe serviciile din comunitate și serviciile de reabilitare; sprijinirea familiilor și persoanelor care îngrijesc copii, astfel încât să se asigure condițiile de bază necesare acestora și stabilitatea familiei. În acest sens, gândim dezvoltarea sectorului economiei sociale ca un partener important al autorităților publice pentru furnizarea de servicii sociale de calitate cu costuri economice reduse.

Pentru a stopa efectele negative ale declinului alarmant al populației, propunem un pachet de măsuri concrete pentru sprijinul copiilor și al familiilor din care provin. Guvernul consideră că investiția în copii reprezintă cea mai importantă investiție în viitor. De aceea, misiunea noastră

MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

explicită și prioritară este să asigurăm pentru toți copiii din România o viață cât mai bună și mai prosperă, respectându-le drepturile și șansele de a crește și de a se dezvolta într-o societate a drepturilor, libertăților și egalităților de șanse. Respectarea drepturilor copilului - prioritate explicită asumată de Guvern.”

Astfel, prin Programul de Guvernare 2017-2020, Guvernul României își propune să îndeplinească următoarele măsuri care vor contribui la stimularea natalității și la promovarea incluziunii sociale a familiilor defavorizate cu copii, și anume:

- acordarea a 1.600 - 1.800 lei/an pentru fiecare copil. În acest fel familiile vor fi încurajate să aibă și să crească cât mai mulți copii, acești bani vor fi dați doar pentru copii care au cel mult 10% absențe nemotivate. Este încurajată astfel creșterea nivelului de educație al tinerilor și totodată reducerea abandonului școlar în rândul celor care astăzi, în principal din motive financiare, se află în această situație;
- promovarea unor mecanisme de sprijin a părinților și de asigurare a unui echilibru între viața de familie și cea profesională, implementare 2017 - 2020;
- elaborarea, în parteneriat stat - asociații de familii, a unui plan pentru construcția și utilizarea eficientă de locuințe sociale destinate familiilor dezavantajate (fără adăpost, având printre membri persoane cu dizabilități etc.), inclusiv valorificarea locuințelor abandonate, implementare 2018 - 2020;
- încurajarea încheierii de contracte de muncă cu timp flexibil și a telemuncii pentru părinți (munca la distanță);
- reducerea vârstei de pensionare cu câte doi ani pentru fiecare copil, pentru mamele cu cel puțin trei copii;
- formarea profesională a bonelor și dezvoltarea serviciului de bonă profesionistă;
- dezvoltarea serviciilor sociale de calitate (elaborarea de standarde de calitate și a standardelor de cost pentru toate serviciile sociale, dezvoltarea și implementarea unui program național privind formarea profesională a personalului din domeniul asistenței sociale și asigurarea în fiecare localitate a cel puțin unui asistent social cu normă întreagă, analiza și evaluarea grupurilor vulnerabile (persoane fără adăpost, tineri care părăsesc sistemul de protecție, foști deținuți, persoane evacuate din casele retrocedate, persoane dependente de droguri etc.), în vederea stabilirii necesarului de locuințe pentru acestea și a bugetului aferent, stabilirea unor mecanisme moderne, adaptate realităților obiective, de finanțare a serviciilor sociale realizate de către furnizorii privați de servicii sociale);
- implementarea unor programe care să asigure condiții de dezvoltare și formare a tuturor copiilor, de la naștere și până la majorat;

MINISTERUL MUNCII
ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

- sprijin acordat părinților privind creșterea nou-născuților, prin asigurarea condițiilor de integrare a copiilor în creșe, respectiv pentru acces în învățământul preșcolar.

Acestor măsuri li se adaugă cele deja implementate din domeniul beneficiilor de asistență socială (alocații pentru copii, indemnizații creștere copil, alocații pentru susținerea familiei, ajutoare sociale pentru familiile aflate în risc de sărăcie etc.) și pentru care Ministerul Muncii și Justiției Sociale a prevăzut în acest an un buget de aproximativ 12 miliarde lei, cu circa 600 milioane lei mai mult față de anul anterior.

Cu deosebită considerație,

LIA-OLGUȚA VASILESCU

MINISTRUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE

